

22. Ünite: Sülası Mezid — İki Harf İlaveli Fiiller

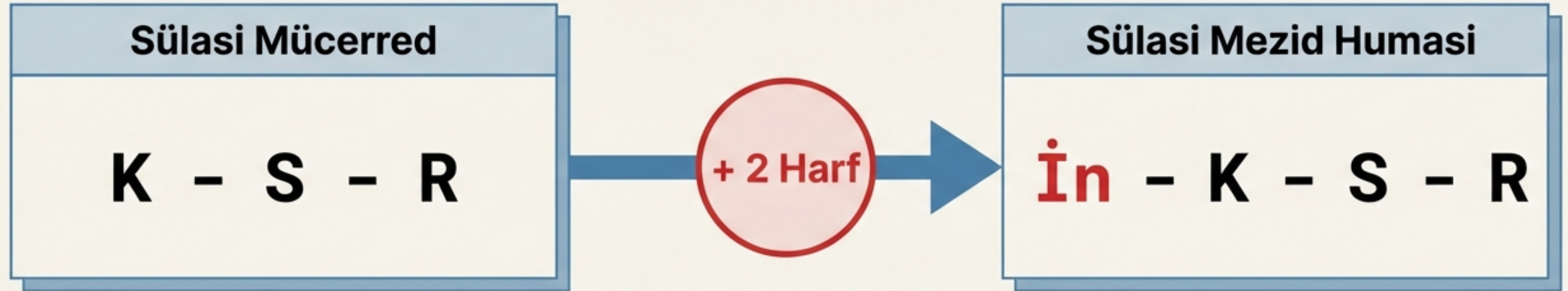
$$3 \text{ (Asıl)} + 2 \text{ (Ziyade)} = 5 \text{ (Huması)}$$

Adım Adım Kaideler ve Örnekler

Temel Kavram

Sülası mücerred (üç harfli) bir fiile iki harf eklendiğinde “**Sülası Mezid Huması**” (beş harfli) fiil elde edilir. Bu ekleme, kelimenin hem yapısını hem de anlamını değiştirir.

Bu ünite, bu dönüşümü sağlayan 5 temel kalıbı (Bab) incelemektedir.

5 Temel Kalıp (Bab)

1

İnfial

Dönüslülük
bildirir.

2

İftial

Ses deęişimleri
(İbdal) içerir.

3

İfilal

Renkler ve
kusurlar.

4

Tefe'ul

Zorlama veya
oluş.

5

Tefaul

Ortaklaşa
eylem
(Müşareket).

1. İnfial Babı (İnfa'ala)

in + **Fa** – ‘ **A** – **La**

Kaide (Rule): Fiilin başına bir Hamza (Esre) ve bir Nun harfi eklenir.

		Sülası Mücerred							Sülası Mezid Huması		
		Kesera			+ in				İnkesera		

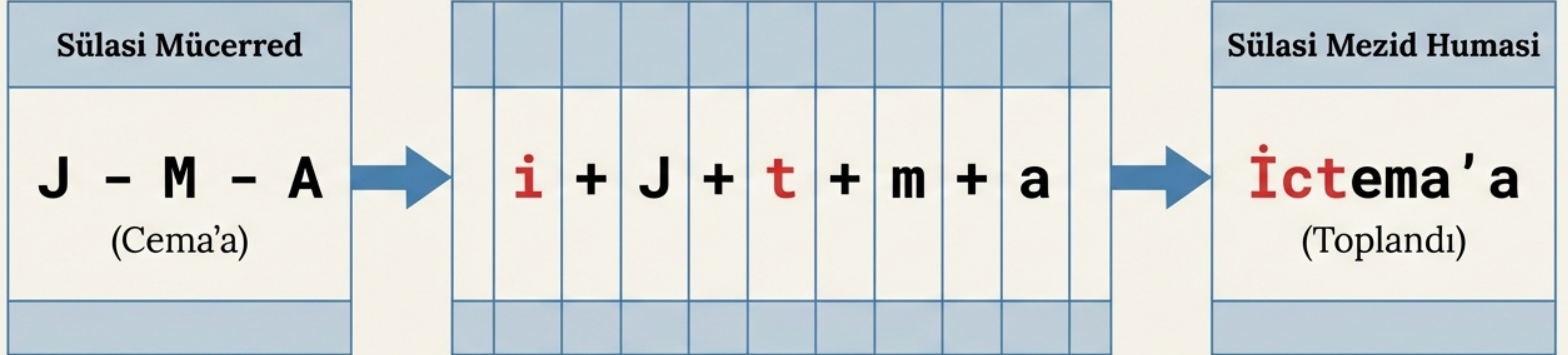
Anlam: Genellikle ‘dönüşlülük’ (mutavaat) ifade eder. Eylemin fail üzerinde gerçekleştiğini gösterir.

Qaleba (Çevirdi) → İnqaleba (Devrildi).

2. İftial Babı (İfta'ala)

i + **F** - **t** - ' **A** - **La**

Kaide (Rule): Fiilin başına bir Hamza (Esre) ve birinci kök harften sonra bir 'Ta' harfi eklenir.

En karmaşık ses değişimlerine sahip babdır.

İftial Babı: İbdal Kuralları (1)

Kök Harfi Vav (و) veya Ya (ي) Olan Fiiller

Bu harfler Ta (ت) harfine dönüşür ve eklenen 'Ta' ile şeddeli okunur.

W - S - L → İw-ta-sa-la
+ İftial
→ Roboto Mono

→ **İtt**asala

Y - S - R → İy-ta-sa-ra
+ İftial
→ Roboto Mono

→ **İtt**esera

İftial Babı: İbdal Kuralları (2)

A. İlk harf **Dal** (د), **Zel** (ذ), **Ze** (ز) ise...

Added "**t**" → Changes to "**d**"

De - A → ~~**id - te - a**~~ → **İdde'a**

B. İlk harf **Sad** (ص), **Dad** (ض), **Tı** (ط), **Zı** (ظ) ise...

Added "**t**" → Changes to '**Tı (ط)**'

Sa - Be - Ra → ~~**is - te - be - ra**~~ → **İstabera**

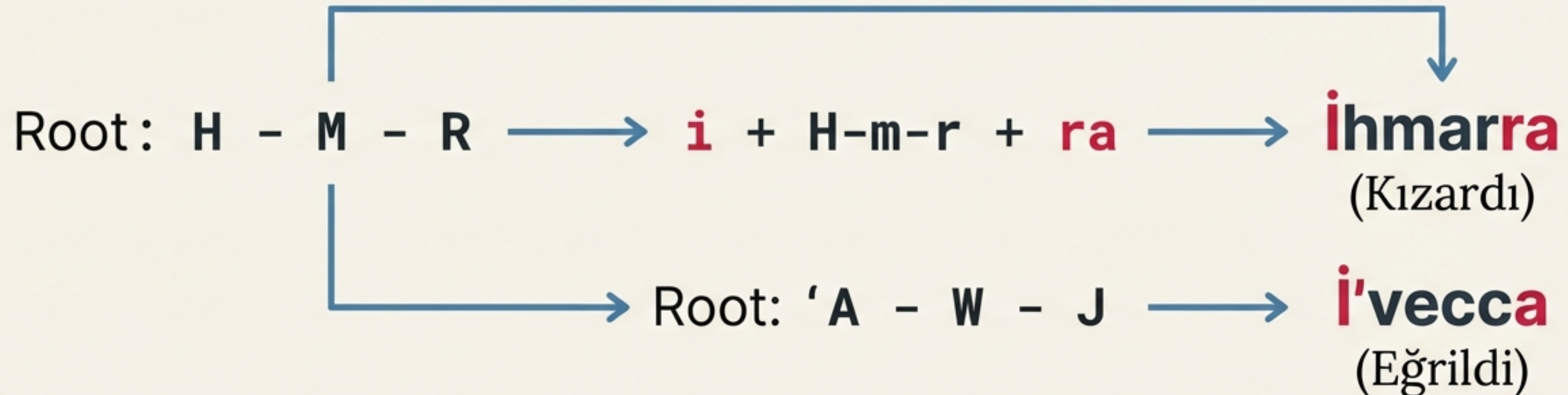
3. İfilal Babı (İf'alla)

Construction formula: **i** + F - 'A - L - **La**

Baş a bir Hamza getirilir ve son harf ş eddelenir (tekrar edilir).

Context:

Renkler (Colors) ve Kusurlar (Defects).

4. Tefe'ul Babı (Tefe"ala)

te (Red) + F (Black) - 'A (Black + **Shadda Red**) - La)

Başa bir 'Ta' harfi eklenir ve orta harf şeddelenir.

Root: A - L - M (Alime)

└─→ **te** + A - l - **ī** - m → ***Ta'allame** (Öğrendi)
      A + A - l - **īī** - m → **Ta'lallame** (Öğrendi)

K - D - M → **Takaddeme** (İlerledi)

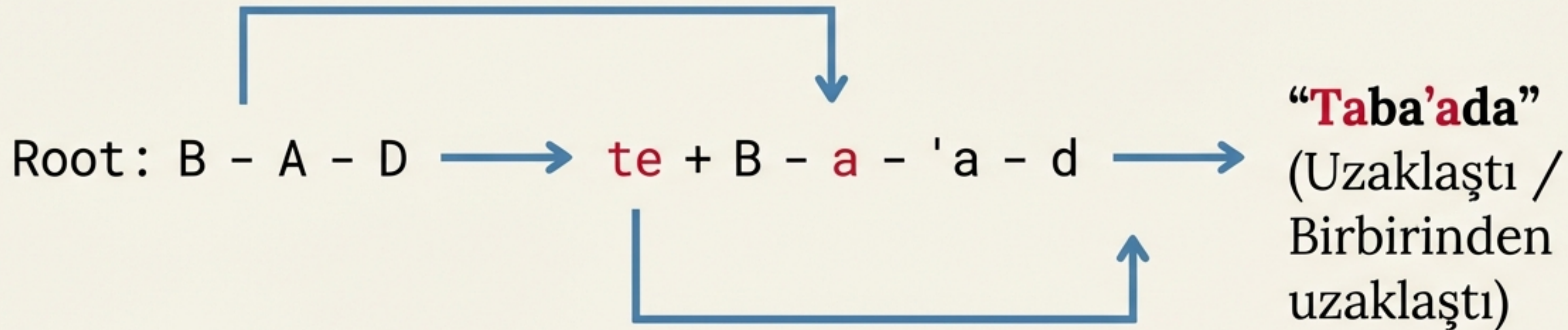
5. Tefaul Babı (Tefaa'ala)

Construction formula: **te** + F - **aa**(Long Vowel) - 'A - La

Başa bir **'Ta'** harfi ve birinci harften sonra bir Elif eklenir.

Context:

Müşareket (İşteşlik/Karşılıklı yapma).

Özet Tablo: Çekimler

Bab Adı	Mazi	Muzari	Emir	Masdar
İnfial	İ nkesera	Y enkes i ru	İ nkes i r	İ nkisâ r
İftial	İ cteme' a	Y ectemi' u	İ ctemi'	İ ctimâ'
İfilal	İ hmarra	Y ahmarru	İ hmarra	İ hmirâ r
Tefe'ul	T ekelléme	Y etekelle m u	T ekelle m	T ekell u m
Tefaul	T ebâ' ade	Y etebâ' adu	T ebâ' ad	T ebâ' u d

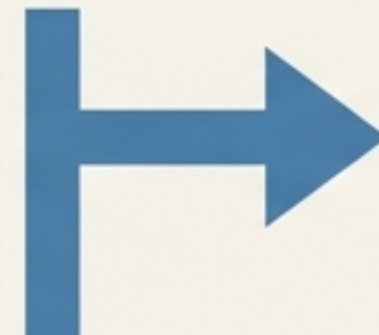
Kelime Türetme Atölyesi

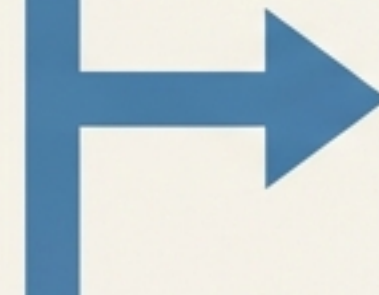
Root: **N - Z - L** (İndi)

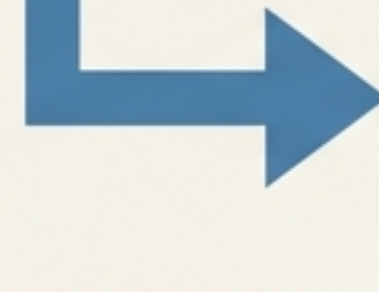
 Tenezzelen (Tefe'ul)

Meaning: Tenezzül etti /
Yavaş yavaş indi.

Root: **F - R - Q** (Ayırdı)

 İnferaqa (İnfial)
Meaning: Ayırdı.

 İfteraqa (İftial)
Meaning: Birbirinden ayırdı.

 Tefarraqa (Tefaul)
Meaning: Dağıldı / Tefrika oldu.

Alıştırma: Hangi Bab?

Aşağıdaki kelimelerin hangi babdan türetildiğini bulunuz.

İnkaleba

İnfial Babı

İhtemele

İftial Babı

Te'alleme

Tefe'ul Babı

İttasala

İftial Babı (İbdal: W->T)

Sonuç ve Önemli Noktalar

- 5 harfli fiiller (Sülası Mezid Huması), her zaman 3 harfli bir köke dayanır.
- Eklenen harfleri (ziyade) tanımak, kelimenin sözlükteki kökünü bulmanızı sağlar.
- **İftial** babındaki ses değişimlerine (İbdal) özellikle dikkat edilmelidir; kök harfleri **gizleyebilirler**.

Çekim tablolarını ezberlemek, metin okumalarında hızı artırır.

$$3 + 2 = 5$$

Başarılar Dileriz.